2017

EDUCATION

(General)

Paper: 6.1

(Educational Technology)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following questions :
   তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা :
  - (a) Choose the correct answer from the following: 1×5=5

তলত দিয়াবোৰৰ পৰা শুদ্ধ উত্তৰটো বাছি উলিওৱা :

(i) "Technology is the application of scientific knowledge to a practical purpose or problem." Who made this statement?

"কোনো বিশেষ ব্যৱহাৰিক উদ্দেশ্য বা সমস্যা সমাধান কৰাৰ বাবে বৈজ্ঞানিক জ্ঞানৰ প্ৰয়োগই হ'ল প্ৰযুক্তিবিদ্যা।" উক্তিটো কোনে আগবঢ়াইছিল?

- (1) H. J. Livit এইচ. জে. লিভিট
- (2) T. Page ি । টি. পেজ
- (3) McGrath মেক্গ্রাথ
- (4) Haddan হাড়ন
  - (ii) The nature of interaction in classroom is শ্ৰেণীকোঠাত কথোপকথনৰ প্ৰকৃতি হ'ল
    - (1) non-verbal অমৌখিক

1, 10 1, 10 1, 1, 1, 2

- (2) verbal মৌথিক
- (3) verbal and non-verbal মৌথিক আৰু অমৌথিক
- (4) None of the above ওপৰৰ এটাও নহয়

(iii) "Microteaching is defined as a system of controlled practice that makes it possible to control condition." This statement was made by

''অণুশিক্ষণ হৈছে এক নিয়ন্ত্ৰিত প্ৰক্ৰিয়াৰ অনুশীলন, যি এক বিশিষ্ট শিক্ষণৰ আচৰণ আৰু অভ্যাস গঠনত মনোনিবেশ কৰাটো সম্ভৱ কৰি তোলে।'' এই উক্তিটো আগবঢ়াইছিল

- (2) Passi and Lalita পাচি আৰু ললিতা
- (3) Robert Bush বিশ্ব বিশ্র
- (4) Allen and Eve এলেন আৰু ইভ
- (iv) The Branching programme was introduced by
  শাখাযুক্ত আঁচনি উদ্ভাৱন কৰিছিল
- (1) B. F. Skinner বি. এফ. স্থিনাব
  - (2) Norman Crowder নৰমান ক্ৰাউদাৰ

- ে (3) Dale সন্তাসকল পার্বি বিশ্
- (4) E. L. Thorndike ক্ষান্ত ই. এল. থৰ্নডাইক
- (v) Projected aids are প্ৰক্ষেপণমূলক সঁজুলিসমূহ হ'ল
  - (1) Audio aids
  - (2) Visual aids
  - (3) Audio-visual aids শ্রবণ-দর্শন সঁজুলি ভাতা প্র
  - (4) None of the above ওপৰৰ এটাও নহয়
- (b) Write whether the following statements are True or False:
  তলত দিয়া উক্তিসমূহ সঁচা নে মিছা লিখা:
  - (i) The main objective of educational technology is to introduce the use of media in education.

William William

শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ মুখ্য উদ্দেশ্য হ'ল শিক্ষাত গণমাধ্যমৰ ব্যৱহাৰ প্ৰৱৰ্তন কৰা।

- ে (ii) The second phase of teaching is post-active phase.
  শিক্ষাদান কাৰ্যৰ দ্বিতীয় স্তৰটো হৈছে ক্ৰিয়াশীল স্তৰ।
  - (iii) Mass instruction is an aim of instructional technology.

    গণ-নির্দেশনা নির্দেশনাত্মক প্রযুক্তিবিদ্যাব এটা লক্ষ্য।
  - (iv) Overhead projector is one of the types of non-projected aids.

    অভাৰহেড প্ৰজেক্টৰ অপ্ৰক্ষেপণমূলক সঁজুলিৰ এটা প্ৰকাৰ।
  - (v) E-learning is the method which enables people to learn by the use of electronic machine.

বৈদ্যুতিক শিক্ষণ হৈছে ইলেক্ট্র'নিক যন্ত্র প্রয়োগব সহায়ত সকলো মানুহকে সকলো শিকিবলৈ সক্ষম কৰি তোলা এক পদ্ধতি।

tal User of flaw frag and I

CITY TO IS NOT LEADING

- Write briefly the following questions: 2×5=10
   তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ চমুকৈ লিখা:
  - (a) Write two objectives of educational technology.

শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ দুটা উদ্দেশ্য লিখা।

- (b) Write two characteristics of microteaching. বিশিষ্ট্য লিখা।
- (c) What is inter-personal communication? আন্তঃব্যক্তি যোগাযোগ কি ?
- (d) Define teaching aids.
  শিক্ষণ সঁজুলিৰ সংজ্ঞা দিয়া।
- (e) What is Internet? q
- 3. Write short notes on any four of the following: 5×4=20
  তলত দিয়াবোৰৰ পৰা যি কোনো চাৰিটাৰ চমু টোকা লিখা:
  - (a) Scope of Educational Technology শৈক্ষিক প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ পৰিসৰ
    - (b) Pre-active phase of teaching শিক্ষাদানৰ পূৰ্ব-কাৰ্যকৰী স্তৰ
    - (c) Objectives of microteaching অণুশিক্ষণৰ উদ্দেশ্য
    - (d) Characteristics of communication যোগাযোগৰ বৈশিষ্ট্য
    - (e) Uses of flow diagram প্রবাহমান চিত্রব ব্যৱহাৰসমূহ

(f) Innovation in education
শিক্ষাত নতুনৰ

4. Answer the following questions:

10×4=40

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is educational technology? How does the knowledge of educational technology help a teacher? Discuss.

es rucuent e ole.v.

3+7=10

শৈক্ষিক প্রযুক্তিবিদ্যা কি? শৈক্ষিক প্রযুক্তিবিদ্যাৰ জ্ঞানে শিক্ষকক কিদৰে সহায় কৰে আলোচনা কৰা।

Or / অথবা

Give a brief discussion on the performance of the functions of interactive stage of operation of teaching. 10 শিক্ষাদানৰ পাৰম্পৰিক ক্ৰিয়া স্তৰত সম্পাদন কৰিবলগীয়া কাৰ্যসমূহৰ বিষয়ে চমু আলোচনা আগবঢ়োৱা।

(b) What is behavioural technology? Discuss the nature and scope of behavioural technology. 4+6=10

আচৰণমূলক প্ৰযুক্তিবিদ্যা কি? আচৰণমূলক প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ প্ৰকৃতি আৰু পৰিসৰৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।

	70-1-1	
	Explain the different aspects of instructional technology.	10
(defen)	নির্দেশনাত্মক প্রযুক্তিবিদ্যাৰ বিভিন্ন দিশসমূহৰ ব্যাখ্যা দাঙি ধৰা।	à.
(c)	Write about the role played by communication in the teaching-learning process.	10
01-2	শিকোৱা-শিকা প্ৰক্ৰিয়াত যোগাযোগ ব্যৱস্থাই কেনেধৰণৰ ভূমিকা পালন কৰে ব্যাখ্যা কৰা। Or / অথবা	
	Give an explanation of the different teaching aids which are used in teaching-learning process.	10
ndi To	শিকোৱা-শিকা প্ৰক্ৰিয়াত ব্যৱহাৰ হোৱা বিভিন্ন শিক্ষণ সঁজুলিসমূহৰ বিষয়ে ব্যাখ্যা দিয়া।	
(d)	Discuss the procedural steps of systems approach in educational technology.	10
	শিক্ষা প্ৰযুক্তিবিদ্যাৰ পদ্ধতিগত অভিগমনৰ প্ৰণালীগত স্তৰসমূহৰ বিষয়ে আলোচনা কৰা।	
1113	Or / অথবা Write the uses and educative value of computer in education.	10
3. 2	শিক্ষাত কম্পিউটাৰৰ ব্যৱহাৰ আৰু শৈক্ষিক মূল্যৰ বিষয়ে লিখা।	

4.1

2017

EDUCATION

(General)

Paper: 6.2

(Environment and Population Education)

Full Marks: 80

Time: 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

Answer either in English or in Assamese

- Answer the following questions : 1×10=10
  তলত দিয়াবোৰৰ উত্তৰ দিয়া :
  - (a) On which date is the World Conservation Day celebrated?
    বিশ্ব সংৰক্ষণ দিৱস কোন তাৰিখে উন্যাপন কৰা হয় ?
  - (b) From which language the English word 'environment' has come?
    ইংৰাজী 'environment' শব্দটো কোন ভাষাৰ পৰা অনা হৈছে?
  - (c) What is environmental pollution?
    পৰিবেশ প্ৰদূষণ কি?

- (d) Write one example of man-made environment.
  মানুহে সৃষ্টি কৰা পৰিবেশৰ এটা উদাহৰণ দিয়া।
- (e) What is family planning? পৰিয়াল পৰিকল্পনা কি?
- (f) Write one objective of Disaster Management Education. দুর্যোগ ব্যবস্থাপনা শিক্ষাৰ এটা উদ্দেশ্য লিখা।
- (g) On which date is the World Population
  Day observed?

  বিশ্ব জনসংখ্যা দিৱস কোন তাৰিখে উদ্যাপন কৰা হয় ?
  - (h) Mention any one characteristic of quality of life.
    জীবনৰ গুণমানৰ যি কোনো এটা বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা।
  - (i) What is the population of Assam as per the Census of 2011?
    ২০১১ চনৰ লোকপিয়ল মতে অসমৰ জনসংখ্যা কিমান?
  - (j) What is the full form of CEE? CEE-ৰ সম্পূৰ্ণ ৰূপটো কি?

- Answer the following questions briefly: 2×5=10
   তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ চমুকৈ উত্তৰ দিয়া:
  - (a) What is meant by sustainable development?
    ধাৰণক্ষম উন্নয়ন বুলিলে কি বুজায় ?
    - (b) Enumerate the different sources of air pollution.
      বায়ু প্রদৃষণৰ বিভিন্ন উৎসসমূহৰ সম্পর্কে লিখা।
    - (c) Mention two methods of Environmental Education at primary level. প্ৰাথমিক পৰ্যায়ত পৰিবেশ শিক্ষাৰ দুটা পদ্ধতি উল্লেখ কৰা।
    - (d) Mention two environmental awareness programmes.
      পৰিবেশ সচেতনতাৰ দুটা আঁচনি উল্লেখ কৰা।
  - (e) Mention two problems of population growth.

    জনসংখ্যা বৃদ্ধিৰ দুটা সমস্যা উল্লেখ কৰা।

3. Answer any four of the following questions:

 $5 \times 4 = 20$

তলত দিয়া যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

at the parent to the Time

 (a) Discuss the relationship between man and environment.
 মানুহ আৰু পৰিবেশৰ সম্পর্ক আলোচনা কৰা।

(b) Explain how sustainable development contributes in education.

শিক্ষাৰ ক্ষেত্ৰত ধাৰণক্ষম উন্নয়নে কেনেধৰণৰ অৱদান আগবঢ়ায়, বৰ্ণনা কৰা।

(c) Discuss the basic principle of curriculum construction for environmental education.

পৰিবেশ শিক্ষাৰ পাঠক্ৰম প্ৰস্তুতিৰ মূল নীতিসমূহ আলোচনা কৰা ৷

化多分减速 化对象 电流电流电流 医小脑

(d) Mention some of the important features of Indian population.

ভাৰতৰ জনসংখ্যাৰ কেতবোৰ গুৰুত্বপূৰ্ণ বৈশিষ্ট্য উল্লেখ কৰা। (e) Define environmental education. Mention its objectives.

পৰিবেশ শিক্ষাৰ সংজ্ঞা দিয়া আৰু ইয়াৰ উদ্দেশ্যবোৰ উল্লেখ কৰা।

(f) Write five objectives of population education.

জনসংখ্যা শিক্ষাৰ পাঁচটা উদ্দেশ্য লিখা।

4. Answer any four of the following questions:

10×4=40

তলৰ যি কোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া:

- (a) What is environment? Explain the characteristics of environment. 3+7=10 পৰিবেশ কি? পৰিবেশৰ বৈশিষ্ট্যসমূহ বৰ্ণনা কৰা।
- (b) Write about the effects of air pollution on human health. How can air pollution be controlled? 5+5=10

মানুহৰ স্বাস্থ্যৰ ওপৰত বায়ু প্ৰদূষণৰ প্ৰভাৱৰ বিষয়ে লিখা। বায়ু প্ৰদূষণ কিদৰে নিয়ন্ত্ৰণ কৰিব পাৰি ?

मालक अप्रकाशिक्ष विराध मल्याद

(c) What is environmental awareness?

Discuss the necessity of environment awareness.

5+5=10

পৰিবেশ সচেতনতা কি? ইয়াৰ প্রয়োজনীয়তা সম্বন্ধে আলোচনা কৰা।

- (d) Discuss in detail about man-made environmental stressors.
   মানৱসৃষ্ট পৰিবেশীয় বিপদসংকুলতাবোৰৰ বিষয়ে বিস্তৃতভাবে আলোচনা কৰা।
- (e) Indicate some environmental problems due to population growth. Point out some measures for controlling population growth. 5+5=10

জনসংখ্যা বৃদ্ধিয়ে সৃষ্টি কৰা কিছুমান পৰিবেশীয় সমস্যা উল্লেখ কৰা। জনসংখ্যা বৃদ্ধি নিয়ন্ত্ৰণৰ বাবে কিছুমান পৰামৰ্শ আগবঢ়োৱা।

(f) What is population problem? Analyse the relationship between quality of life and population.

4+6=10

no solitario di constituti di mante all'occioni di constituti di constit

জনসংখ্যাৰ সমস্যা কি ? জীৱনৰ গুণমান আৰু জনসংখ্যাৰ মাজৰ সম্বন্ধ বিশ্লেষণ কৰা।

- (g) Discuss the role of teachers in creating awareness on population problem.
   জনসংখ্যাৰ সমস্যাৰ সচেতনতা সৃষ্টিৰ ক্ষেত্ৰত শিক্ষকৰ ভূমিকা আলোচনা কৰা।
- (h) Discuss the scope of population education in school.
   বিদ্যালয়ত জনসংখ্যা শিক্ষাৰ পৰিসৰ আলোচনা কৰা।

***